

Iepazīsti Bausku!

Bauskas pilsētas vēsture

Klusā mazpilsēta Bauska, kuras dzīve arvien ir bijusi saistīta ar atrašanos tirdzniecības ceļa malā, turpina šo tradīciju joprojām, cenšoties laipni sagaidīt un pavadīt ceļiniekus.

15.gs. vidū pussalā starp Mūsu un Mēmeli, blakus tikko uzbūvētajam Livonijas ordeņa cietoksnim veidojās Pilsmiests, saukts arī par Vairogmiestu. Tā bija droša dzīvesvieta apkārtnes muižniekiem, kuriem ordeņa mestrs izlēņoja iekarotās zemes. 1518.gadā mestrs Valters fon Plettenbergs pavēlēja uzbūvēt pussalā baznīcu, ko nosauca Sv. Ģertrūdes vārdā. Šajā laikā pie Mēmeles brasla, vietā, kur pāri upei cēlās tirgotāji un ceļotāji, veidojās arī tirgotāju apmetne.

Pēc Kurzemes un Zemgales hercogistes dibināšanas, 16.gs.otrajā pusē Bauska piedzīvoja lielāko uzplakumu savā vēsturē, lai arī uz neilgu laiku, tomēr kļūstot par hercogistes administratīvo centru ar hercoga rezidenci Bauskas pili, kā arī nozīmīgu tirdzniecības vietu, caur kuru veda ceļš no Lietuvas

uz Rīgu. 1584.gadā Vairogmiests bija kļuvis par šauru un Kurzemes un Zemgales hercogs Gothards Ketlers pavēlēja pārcelties uz jauno pilsētas vietu Mēmeles krastā. Jau pirms tam 1573.gadā tur tika uzbūvēta Sv.Trīsvienības baznīca latviešu draudzei.

1594.gadā bija pabeigta arī vācu draudzes Sv.Gara baznīca un uz to varēja pārcelt nojaukšanai paredzētajā Sv.Ģertrūdes baznīcā apglabāto mirstīgās atliekas. Šajā laikā nospraustas arī pilsētas galvenās ielas – divas gar Mēmeles upi (tagad – Rīgas un Plūdoņa) un mazākas šķērsielas starp tām. Pilsētas centrālais – tirgus laukums tika iemērīts starp abām baznīcām. Par pilsētas dibināšanas gadu tiek uzskatīts 1609.gads, kad Zemgales hercogs Frīdrihs dāvāja Bauskai zīmogu ar lauvas attēlu, kas joprojām kalpo kā pilsētas simbols ģerbonī. 1615.gadā hercogs atļāva būvēt rātsnamu, bet 1635.gadā piešķīra kārtības rulli, kas noteica, ka rātē jābūt birģermeistaram, tiesas fогtam, sekretāram un pieciem rātskungiem. 17.gs. otrajā pusē rātsnams tirgus laukuma centrā jau liecināja par birģeru turību un vērienu, tik liela un grezna nama nebija pat Jelgavas rātei.

18.gs.sākumā pilsētas augšanu apturēja Ziemeļu karš, Lielais mēris un ugunsgrēki. No šīm nelaimēm Bauskai izdevās atkopties tikai pēc gadsimta. Lidz mūsu dienām saglabājusies pilsētas dzīvojamā apbūve, kas veidojusies tieši šajā posmā – 18.gs. beigās – 19.gs. Senākās tirgotāju un amatnieku dzīvojamās mājas tika celtas gar ielas malu, pirmajos stāvos ar ieeju no ielas tika iekārtotas tirgotavas, bet otro stāvu apdzīvoja paši saimnieki, pagalmos iekārtojot saimniecības

ēkas, noliktavas, staļļus un dārzus. Pilsētas koka arhitektūras mantojumā vērigam skatītājam atklāsies gan pildrežģi būvētās jumtgales, gan pusnošļauptie jumti, gan vēl kāds oriģinālais loga rāmis vai durvis ar virsgaismas logu, kokgriezumiem rotātām vērtņēm un kaltu rokturi.

19. gs. otrajā pusē Bauskā arvien vairāk tika būvēti elegantī mūra nami, auga rūpniecības uzņēmumi – Lodinga alusdarītava (Rīgas ielā 37), Lejas un Augšas dzirnavas. 1864.gadā pilsētas vecajā daļā tika uzbūvēta neliela katoļu baznīca. Turpretī pareizticīgo draudzes Sv.Georgija vārdā nosauktais dievnams atrada vietu pilsētas vēl neapgūtajā daļā starp Ērkšķu muižas laukiem. Krievu-bizantiešu stilā 1881.gadā celtās pareizticīgo baznīcas projekta autors bija pirmais latviešu akadēmiski izglītais arhitekts J.F.Baumanis.

19.gs. beigās – 20.gs. sākumā izveidojās reprezentablā Kalna ielas pāra numuru puses apbūve. Pārveidojumus piedzīvoja arī pilsētas iekārojamākā daļa – apbūve apkārt Rātslaukumam – Plūdoņa, Pasta un Rīgas ielās. Ielu malās

parādījās nelielas, tomēr gaumīgas savam laikam modernā historisma ķieģeļu stila ēkas.

Pēc I pasaules kara, Latvijas valsts izveidošanās un atkopšanās Bauska turpināja augt, tagad jau sniedzoties ārpus šaurās vecpilsētas. Jauni savrupmāju rajoni izveidojās abās pusēs Uzvaras ielai un tai blakus. Starp gaumīgajiem privātajiem namiem pacēlās arī lielākā sabiedriskā būve – skolas nams (tagad – Bauskas Valsts ģimnāzija). Tā celta no 1926. līdz 1930. gadam pēc arhitekta J.Neiņa projekta. Ne vien funkcionālu, bet arī iespaidīgu arhitektonisku akcentu pilsētas ainavai piešķīra modernais dzelzsbetona tilts pāri Mēmelei.

II pasaules karš iecirta robus pilsētas apbūvē, tika sagrauti nami un tilti. Atkopšanās un gruvešu novākšana pēc kara ilga vēl vairāk nekā 10 gadus. Pirmā lielā pēckara jaunbūve bija kinoteātris “Uzvara”, kura celtniecība tika pabeigta 1954. gadā. Tas raksturo padomju varenību simbolizējošo stilu, kas Latvijā ienāca no PSRS, 20.gs. 60.gados sākās pilsētas jaunākās daļas veidošanās – sākās jauno daudzstāvu dzīvojamo māju būvniecība pilsētas DA daļā.

Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas Bauska cenšas gan pierast pie jaunās ekonomiskās situācijas un pilsētu šķērsojošās magistālās VIA BALTICA nozīmes pieauguma, gan arī saglabāt un kopt savu kultūrvēsturisko mantojumu, kas padara pilsētu pievilcīgu ceļotājiem - rekonstruēti abi tilti, Bauskas pils un Bauskas rātsnams. 2016.gadā atklāts jauns gājēju tiltiņš pāri Mūsas upei, bet 2018.gadā atklāts Bauskas peldbaseins. Uz Valsts simtgadi izdota grāmata par Bauskas vēsturi.

1. Bauskas pils

Aizsargājoties no lietuviešu uzbrukumiem, pēc 1443. gada Livonijas ordenis pussalā starp Mūsu un Mēmeli uzbūvēja pēdējo ordeņa cietoksni – Bauskas pili. Viduslaiku pils noslēpumus tagad glabā romantiskas drupas. Pili atradās zemes pārvaldnieka – fogta rezidence, viņa dzīvojamā istaba bija iekārtota lielākā torņa otrajā stāvā, kur vēl redzamas zvaigžņu velves pēdas. Šī paša torņa pagrabā līdz pat 18. gs. atradās cietums, kas kļuvis slavens pateicoties kādam cietumniekam – 16. gs. te četrus gadus pavadīja Eiropā pazīstams politiķis, literāts, komponists, garīdznieks un alvas lējējs Burkards Valdiss.

1561. gadā tika izveidota Kurzemes un Zemgales hercogiste, tās jaunajam valdniekam hercogam Gothardam Ketleram

bija nepieciešamas jaunas rezidences, tādēļ ap 1580. gadu hercogs pavēlēja uzsākt Bauskas pils jaunās daļas būvniecību. Tā gan tika pabeigta tikai viņa dēla Frīdriha valdīšanas laikā 1596. gadā, tomēr bija gan moderna, gan grezna un, atšķirībā no viduslaiku cietokšņa drūmajiem mūriem, arī reprezentabla. Tās fasādes rotāja greznas sgraffito apmetums un akmens kalumi, sarkano kārneņu jumtu galos rotājās zeltīti vējrādītāji un saule atspīdēja sīki rūtotajos logos. Iekštelpu grīdas klāja krāsainas keramiskās flīzes, bet telpas apsildīja greznas glazētu podiņu krāsnis un kamīni.

Hercoga rezidences spožumu sagrava Ziemeļu karš, 1706. gadā nocietinājumus un daļu pils uzspridzināja krievu karaspēks. Tomēr pils jaunākajā daļā atdzimst senās leģendas – tā ir atjaunota un notiek pils iekštelpu interjeru veidošana.

Pilskalns, Bauska, www.bauskaspils.lv, T. 63923793

BAUSKAS VECPILSĒTA

2. Bauskas Sv. Gara baznīca

Senākā saglabājusies celtnie Bauskas vecpilsētā ir kādreiz vācu draudzei celtā Sv. Gara luterāņu baznīca. Tā celta 1591.–1594. gadā, sākotnēji gan bez torņa, kas piebūvēts rietumu galā tikai 1614. gadā. 1623. gadā tornis ieguva skaistu noslēgumu ar kupolu un smaili. Tornī tika iebūvēts pulkstenis, kas kopā ar zvanu vēstīja pilsētai pareizo laiku, bet lodē torņa smailē tika ievietoti dokumenti, kuriem nākamajām paaudzēm vajadzēja stāstīt par pilsētas un baznīcas vēsturi. 1813. gadā gan torņa smaili nācās nojaukt, jo to bija sabojājis zibens spēriens. Dievnama varenie mūri, smailloka logu aillas, smagnējie kontrforsī, kas balsta torni un kora daļu, un šaujamlūkas atgādinošie mazie torņa loģi liecina gan par senajām celtniecības tradīcijām, gan nedrošo dzīvi pilsētā.

Visā savā garajā mūžā Bauskas Sv. Gara baznīca saudzīgi glabājusi liecības par pilsētas vēsturi un pilsētniekiem un sakrājusi izcilu mākslas pieminekļu – dāvinājumu un piemiņas zīmju kolekciju. Baznīcas altāris darināts 1699. gadā, bet savu patreizējo izskatu tas ieguvis 1861. gadā pēc pārbūves, ko veica pazīstamais Jelgavas mākslinieks J. Dēriņš. Kanceli (1762. g.) un ērģeļu prospektu (1766. g.) baznīcai dāvināja Krievijas senators N. fon Korfs. Draudzes soli darināti 17. gs. vidū un 18. gs. sākumā. Vienā no solu galiem redzams krāsains kokgriezums – senākais Bauskas ģerboņa attēlojums (1640. g.) ar zelta lauvu sarkanā vairogā. Altāra daļā novietoti trīs grezni baroka un rokoko stila privātsoli. Gar dievnama

sienām sarindotas deviņas 16. gs. beigu – 17. gs. kapaplāksnes, starp tām gan unikāli memoriālās tēlniecības pieminekļi, gan piemiņas zīmes pilsētas amtpersonām (kapaplāksne Bauskas rātskungam G. Fikem, 1672. g.). Epitāfija pie baznīcas dienvidu sienas uzstādīta par piemiņu Bauskas tiesas fogtam J. Henningam 1677. gadā. To gleznojis Bauskas mākslinieks D. fon Ceics, kas arī pats ieņēmis cienījamus amatus – bijis gan eltermanis, gan tiesas fogts un pat birģermeistars. Pie pretējās sienas atgriezies epitāfija citam Bauskas birģermeistaram – K. J. Reimersam (1757. g.).

Dievnamu apgaismo sešas 17.–18. gs. bumbu tipa lustras, kas tāpat ir gan apkārtējo muižu īpašnieku, gan pilsētnieku dāvinājumi.

Plūdoņa iela 13 A, Bauska, T.26609920, 29227564

3. Bauskas Rātsnams

1615.gadā Kurzemes hercogs Frīdrihs piešķīra Bauskai privilēģiju celt rātsnamu. Tā vieta tika izraudzīta tirgus laukuma centrā. Lai arī atturīgi rotāts, tas tomēr 17.gs. bija lielākais un greznākais rātsnams Kurzemes un Zemgales hercogistē. Rātsnama pirmajā stāvā atradās svaru un mēru telpa un rātes kalpotāja dzīvoklis, bet otrajā stāvā – rātes sēžu telpa un pilsoņu sanāksmju zāle. Zvans no torņa vēstīja pilsētai par svarīgiem notikumiem.

19.gs. otrajā pusē Bauskas rātei trūka līdzekļu rātsnama remontam, tādēļ 1852.gadā tika nojaukts bojātais tornis, 1871.gadā nojauca arī ēkas otro stāvu. Atlikušo daļu pārbūvēja un turpmākos 140 gadus izmantoja dažādām vajadzībām.

Bauskas rātsnama rekonstrukcija tika uzsākta 2010.gadā, tā notika vairākās kārtās un šobrīd tas ir vienīgais rekonstruētais 17.gs rātsnams Latvijā. Te atrodas Tūrisma informācijas centrs un Dzimtsarakstu nodaļa. Tūristiem tiek piedāvāta Rātsnama interjeru un “Svaru un mēru” ekspozīcijas apskate.

*Rātslaukums 1, Bauska, www.ratsnams.bauska.lv,
T. 63923797, 27746484*

4. Bauskas muzejs

Kādreiz lepnākajā pilsētas viesnīcā “Kurzeme” jau vairāk kā 70 gadus pilsētas viesus sagaida muzejs.

Muzeja krājumu veido vairāk par 60 tūkstošiem vienību: senlietas, fotogrāfijas, dokumenti, grāmatas, mēbeles, darba rīki, sadzīves priekšmeti un citas vēstures liecības.

Tajā aplūkojama Bauskas pilsētas vēsture ekspozīcija “Bauska laikā un cilvēki Bauskā 20.gs.”, ekspozīcija “Zudušie baušķenieki”, kas stāsta par Bauskas ebrejiem, vāciešiem un krieviņiem, kā arī 20.gs. leļļu un rotaļlietu ekspozīcija. Muzeja izstāžu zālēs aplūkojamas mūsdienu tēlotājas mākslas izstādes. Pie muzeja darbojas Tautas Lietišķas Mākslas Studija “Bauska”.

Kalna iela 6, Bauska, www.bauskasmuzejs.lv, T. 63960508, 63960511

5. Dreņģeru iebraucamā sēta

Viens no senākajiem un lielākajiem koka namiem Kalna un Plūdoņa ielas stūrī tagad aiz aizslēgtiem logiem skumst vientulībā. Kopš 18.gs. 80.gadiem šeit atradās pilsētā labi pazīstams krogs un iebraucamā sēta. Senākā ēkas daļa Plūdoņa ielas pusē celta 1788.gadā uz gruntsgabala, kas piederēja Kurzemes un Zemgales hercogam. 19.gs. sākumā celts pagalma korpuss ar kolonādi, dekoratīvu loga rāmi un kokā grieztu fasādes stūru rustojumu. 19.gs. vidū uzbūvēts korpuss Kalna ielas pusē, kurā ierīkots gan dzērienu veikals, gan traktieris, gan viesnīca. E.Drengers, kura vārdu iebraucamā sēta saglabājusi, namu ieguva īpašumā tikai 1884.gadā. Uzņēmums tika paplašināts arī Plūdoņa ielas otrā pusē, ierīkojot staļļus, noliktavas un viesnīcu. Omulīgajā pagalmā, kas pakāpeniski tiek atjaunots, veiksmīgi saimnieko veikals “Fotomiks” un “Velosēta”.

Plūdoņa iela 26, Bauska

6. Saules dārzs un pieminēklis dzejniekam Vilim Plūdonim

Nelielais skvērs starp Rīgas, Plūdoņa, Saules un Kalēju ielu glabā atmiņas par 1573.gadā celto latviešu draudzes Sv. Trīsvienības baznīcu. 17.gs. ceļotāji viegli varēja atpazīt Bauskas siluetu ar trīs raksturīgajām smailēm, kas slējās pāri pilsētai un bija tālu saredzami Sv. Trīsvienības baznīcas, rātsnama un Sv. Gara baznīcas torņi.

Senās celtnes mūžs nebija ilgs. 1733.gada ziemā pilsētu uztrauca biežie ugunsgrēki, gada sākumā bija aizdegušās jau septiņas ēkas, un 24.februārī nodega arī Sv. Trīsvienības baznīca. Vainīgais izrādījās skroderzellis M.K.Heinšs, kurš pratināšanā atzinās, ka ugunsgrēki viņam sagādājuši prieku. Tiesa piesprieda viņam nāvessodu sadedzinot, sārts tika sakrauts no baznīcas nodeguļiem Mazdirdes gravā.

Ģirta Burvja veidotais pieminēklis dzejniekam V. Plūdonim uzstādīts 2016.gadā. Tas veidots kā grāmatas lapa, no kuras iznāk paša dzejnieka figūra, “uz saulaino tāli” izlido gulbji, tajā lasāmi dzejnieka dzejas fragmenti.

Skvērs starp Plūdoņa, Saules, Kalēju ielām, Bauska

7. Lodiņa alus fabrika

19.gs. otrajā pusē pašā pilsētas centrā tika uzbūvēta T.Lodiņa alusfabrikas korpusi un augstais skurstenis. Fabrikas fasāde gar Rīgas ielu, kas būvēta tolaik modernajā ķieģeļu stilā, gaumīgi iekļāvās pārējo namu rindā. Fabrikas ražotais alus bija labi pazīstams ne vien Bauskā, bet arī Jelgavā, Liepājā, Rīgā un Lietuvā.

Vāciešu Lodingu dzimta bija viena no ievērojamākajām Bauskas vāciešu dzimtām. Savulaik vācieši bija tie, kas veidoja un pārvaldīja pilsētu, vadīja tās garīgo dzīvi, būdami gan vācu, gan latviešu draudzes mācītāji.

Rīgas iela 39, Bauska

8. Sinagogas dārzs

Piemīņas vietu izveidojis tēlnieks Ģirts Burvis, kas ir arī V.Plūdoņa pieminekļa autors. Kopējā Sinagogas dārza platība aizņem precīzi tādu pat laukumu, kādā savulaik atradās Bauskas Lielā sinagoga, akmens tēli simbolizē ebrejus, kas iznāk no dievnama pēc dievkalpojuma. Memoriāla centrā ir simboliska bima, uz kuras ir Bauskas ebreju ģimeņu vārdi.

Bauskas ebreju kopiena tika iznīcināta 1941.gadā vācu okupācijas laikā, bet savulaik 19.gs. otrajā pusē 2/3 no visiem pilsētniekiem bija šis tautības ļaudis. Vecsaules memoriāls, kas atrodas 7 km no Bauskas vietā, kur 1941. gadā augusta sākumā vācu okupācijas vara īstenoja noziegumu un tika noslepkavoti apmēram 500 Bauskā un vēl apmēram 200 apkārtējos pagastos dzīvojošie ebreji. 1971.gadā šajā vietā izveidots memoriāls, kura centrālajā daļā ir tēlnieka Imanta Murovska veidota cilvēku siluetu dolomīta siena.

Rīgas iela 35B, Bauska

9. Mozaika ar zivju un ūdens motīviem

2018. gada jūnijā, pateicoties biedrības “Meistars Gothards” projektam mozaikas tehnikā izveidots panno ar zivju un ūdens motīviem. Mozaikas idejas autore ir Laura Matilde Ikerte, tās tapšanā iesaistījušies vairāk kā 50 Bauskas novada iedzīvotāji. Mozaika atrodas Strautnieku ieliņas noslēgumā pie Mēmeles uz 30 metru gara mūra šķūnīša sienas.

Strautnieku iela, Bauska

2017. gadā uz Rīgas ielas namiem (no Kalna līdz Baznīcas ielai) tika uzstādīti krāšņi rožu dekori no auduma (“Rožu aleja”), kuri būs apskatāmi vēl kādu laiku...

10. Kādreizējā skolas ēka Rīgas ielā 8

1806. gadā tika uzcelta koka ēka apriņķa skolai, bet 1835. gadā – jauns divstāvu mūra nams Rīgas ielā 8, kurā tagad saimnieko Bauskas bērnu jauniešu centrs. 1886. gadā apriņķa skolu pārveidoja par pilsētas skolu. 19. gs. 80. gados šeit pie skolotāja un rakstnieka Friča Adamoviča pirmos soļus literatūrā spēra vēlākie latviešu dzejnieki Plūdons un Edvards Virza, pazīstamais grāmatizdevējs Andrejs Jesens. Šeit mācījies arī Latvijas armijas ģenerālis Krišjānis Berķis, Latviešu Bēgļu Apgādes Centrālās komisijas vadītājs Vilis Olavs-Plutte un citi ievērojami novadnieki.

Rīgas iela 8, Bauska

11. Bauskas Kultūras centrs

Nams, kas tagad kļuvis par pilsētas kultūras dzīves centru, Kalna un Rūpniecības ielas stūrī būvēts 19. gs. otrajā pusē kā Muižniecības nams. 1930. gadā ēkā saimniekoja Bauskas aizsargi, to atbilstoši patriotiski iekārtojot. Plašā Aizsargu nama reprezentācijas telpu gleznojumi bija Rīgas mākslinieka E. Treilona darbs.

Diemžēl II pasaules kara laikā ēka tika daļēji sagrauta, tās apjoms ir atjaunots, bet interjera dekoratīvā apdare pilnīgi zudusi. Tomēr arī šodien Bauskas Kultūras centrs laipni uzņem koncertu, izrāžu un citu pasākumu apmeklētājus.

Kalna iela 18, Bauska, www.kultura.bauska.lv

12. Bauskas pamatskola

1903. gadā jaunuzceltajā skolas ēkā Rīgas ielā 32 darbu sāka I. Kļaviņas privātā progimnāzija zēniem. Lielais un modernais skolas nams izcēlās vecākās apbūves rindā ar mazpilsētā reti sastopamo jūgendstila un tautiskā romantisma apvienojumu. 1931. gadā I. Kļaviņas ģimnāzija tika apvienota ar Valsts Bauskas ģimnāziju, bet 1934. gadā, kad ģimnāzija pārcēlās uz jaunuzcelto ēku Uzvaras ielā, uz šejieni pārcēlās Bauskas pagasta skola. Pēc II pasaules kara ēkā atradās Bauskas pilsētas pamatskola.

Rīgas iela 32, Bauska

13. Piemineklis Latvijas brīvības cīņās kritušajiem

1929.gadā Pilsdārzā, vietā, kur bija apglabāti četri 1919.gada rudenī kaujās pie Bauskas kritušie Latvijas armijas karavīri – J.Hāsenfuss, A.Užiņš, J.Rimlins un viens nezināms kareivis, tika uzstādīts piemineklis. Granīta pamatni, kurā iekaltas dzejnieka Plūdoņa rindas: "Tik tas ir liels, kas spēj priekš citiem mirt. Kam ausis dzirdēt, tas lai dzird!", izgatavoja Bauskas akmeņkaļa J.Sieriņa darbnīcā. Pieminekļa pabeigšanu uz pusgadsimtu aizkavēja padomju okupācija. Tikai 1992.gadā tēlnieks A.Jansons pēc sava tēva K.Jansona meta izgatavoja pieminekļa noslēgumu – bronzas seno zemgaļu kareivja figūru.

Netālu no Brīvības pieminekļa kādreizējā Pilsdārzā atrodas vēl vairāki pieminekļi – 2008.gadā atklātā piemiņas vieta komunistiskā režīma cietušajiem un bojāgājušajiem, 2014.gadā atklātais piemineklis Bauskas brīvprātīgajiem aizstāvjiem, kas pret otrreizējo padomju okupāciju aizstāvēja savu pilsētu 1944.gada vasarā un rudenī, kā arī trīs piemiņas stēlas ar 29 Bauskas novada teritorijā dzimušo Lāčplēša Kara ordeņa kavalieru vārdiem.

Brīvības bulvāris, Bauska

14. Bauskas katoļu baznīca

17.gs. otrajā pusē Skaistkalnes muižas īpašnieks un pirmās Skaistkalnes katoļu baznīcas celšanas ierosinātāja dēls V. F. Karmels de Bergs uzdāvināja zemes gabalu pilsētā Bauskas katoļiem. Protestantiskajā Bauskā nelielā katoļu draudze līdz pat 19.gs. otrajai pusei varēja atļauties uzturēt tikai lūgšanu namu. Nelielā katoļu baznīca celta 1864.gadā. 1891.gadā blakus uzbūvēts zvanu tornis. 19.gs. otrajā pusē iekārtots arī dievnama interjers.

Baznīca tika būvēta pārsvarā lietuviešu vajadzībām, jo 19.gs. vidū Bauskā ienāca lietuviešu ieceļotāji, kas bija katoļticīgie. Vēlāk, 20. gs. lietuvieši veidoja par vēl vienu Bauskas iedzīvotāju nacionālo minoritāti. Par šī tautas iedzīvotāju nozīmīgumu Bauskā liecina fakts, ka pēc Latvijas valsts proklamēšanas 1920-to gadu sākumā Bauskā atradās pat Lietuvas konsulāts, ko vadīja Bauskas katoļu mācītājs Jāzeps Maskvītis.

Katoļu iela 8, Bauska

JAUNĀ BAUSKA

15. Bauskas pareizticīgo baznīca

Sv. Georgija pareizticīgo baznīca Bauskā būvēta 1881.gadā pēc arhitekta J. F. Baumaņa projekta. J. F. Baumanis bija pirmais akadēmiski izglītotais latviešu arhitekts, kura projektētās ēkas ir, piemēram, kādreizējais Vidzemes bruņniecības nams (tagad Saeimas ēka) un Latviešu Biedrības nams Rīgā. Pēc viņa projektiem uzbūvētas arī apmēram 20 pareizticīgo baznīcas Igaunijā. Nelielajai Bauskas pareizticīgo draudzei krievu tautiskuma garā ieturētais dievnams atrada vietu toreiz neapbūvētajā pilsētas lauku teritorijā. Baznīcā daļēji saglabājusies oriģinālā iekārta, ikonostass pārbūvēts 1991.gadā.

Uzvaras iela 5, Bauska

16. Korfa muiža un dārzs

Pilsētas jaunākā daļa izpletusies kādreizējā lauku teritorijā. Tajā ap 1863. gadu uzbūvētas Korfa muižas ēkas. Tās īpašnieks bijis poļu sacelšanās dalībnieks, kas meklējis patvērumu nelielajā un klusajā muižiņā Bauskas pievārtē.

Muižas parkā atrodas Bauskas tirgotāja un birģermeistara K. V. Krauklinga pieminēklis (1805. g.), kas laika gaitā zaudējis virsējo daļu – ampīra stila urnu. Cienījamā pilsoņa dēls K. K. Krauklings bija Drēzdenes Karaliskā vēstures muzeja direktors un ievērojamu vācu literātu, piemēram, J. V. Gētes draugs.

Muižas ēkām līdzās iekārtotais parks, ko pilsētā sauc par Korfa dārzu, tagad ir gan iecienīta pastaigu, gan sarīkojumu vieta, bet vienīgā līdz mūsdienām palikusī ēka – bijušais muižas dzīvojamais nams ir pārbūvēta par daudzdzīvokļu namu, kurā atrodas arī kancelejas preču veikals.

1989. gadā Bauskas 380 gadu jubilejas svinību laikā Korfa dārzā tika novietoti trīs pilsētai dāvinātie latviešu tēlnieku darbi.

Dārza iela 10, Bauska

17. Bauskas vecie kapi

18. gs. beigās pēc Kurzemes pievienošanas Krievijas impērijai tika aizliegti apbedījumi baznīcās, pārtrauca arī apbedījumus pie baznīcām pilsētas centrā un ierīkoja jaunu kapsētu ārpus pilsētas, kas tagad tiek saukta par Vecajiem kapiem.

Kapos saglabājušies gan interesanti memoriālās tēlniecības pieminekļi, gan Bauskas cienījamāko pilsoņu kapa vietas, t.sk. pēc mākslinieka Jūlija Madernieka meta veidots pieminēklis Bērtuļu dzimtas piederīgo atdusas vietā. Blakus Vecajiem kapiem ierīkota arī kapsētas jaunākā daļa un II pasaules karā kritušo padomju karavīru brāļu kapi.

Biržu iela 7, Bauska

18. Bauskas Motormuzejs

Zemgales lielākajā spēkratu muzejā apskatāmas četras tematiskās seno spēkratu kolekcijas ar 89 tehnikas vienībām, 20. gadsimta 30. gadu galdnieku darbnīca un saimnieka istabas interjers, militārā tehnika, tematiskās izstādes.

Sarkanmuiža 6, Bauskas novads, T. 67025887

19. Alusdarītava “Bauskas alus”

Dibināta 1981. gadā. Uzņēmuma aldari ir uzticīgi klasiskajai alus darīšanas tehnoloģijai, te joprojām strādā Latvijas vecākais un pieredzes bagātākais aldaris Kārlis Zālītis. Tiek ražoti arī bezalkoholiskie iesala dzērieni, tiek organizētas ekskursijas ar degustāciju.

Bērzkalni, Bauska, T. 63960013, 25770575

Festivāli

Pateicoties unikālai iespējai atrasties divu upju satekē, pašā Latvijas viducī, Bauska allaz ir bijusi ērta un interesanta vieta ceļotājiem, māksliniekiem, pasākumu rīkotājiem, tirgotājiem un sportistiem. Gadu no gada šeit dzimst un iesakņojas arvien jauni pasākumi, kas kļūst par tradīciju, aicinot visus uz Bausku.

Mūzikas festivāls “Bauska Country” notiek jūlija otrajā nedēļas nogalē Bauskas pilskalna estrādē ar labāko Latvijas, Eiropas un ASV mūziķu uzstāšanos.

www.countrybauskafestival.lv/

Festivāls “Bauska TasTe” notiek augustā pirmajā nedēļas nogalē, skan latviešu mūzika dažādām paaudzēm, notiek paukošanās turnīrs Bauskas pilī un sportiskas aktivitātes Bauskas pilsētā. *www.kultura.bauska.lv*

Festivāls “Vivat, Curlandia!”. Kurzemes un Zemgales hercogu Ketleru laika mūzikas festivāls notiek jūlija otrajā nedēļas nogalē Bauskas pilī, Bauskas Sv. Gara baznīcā un Rātsnamā. *www.kultura.bauska.lv*

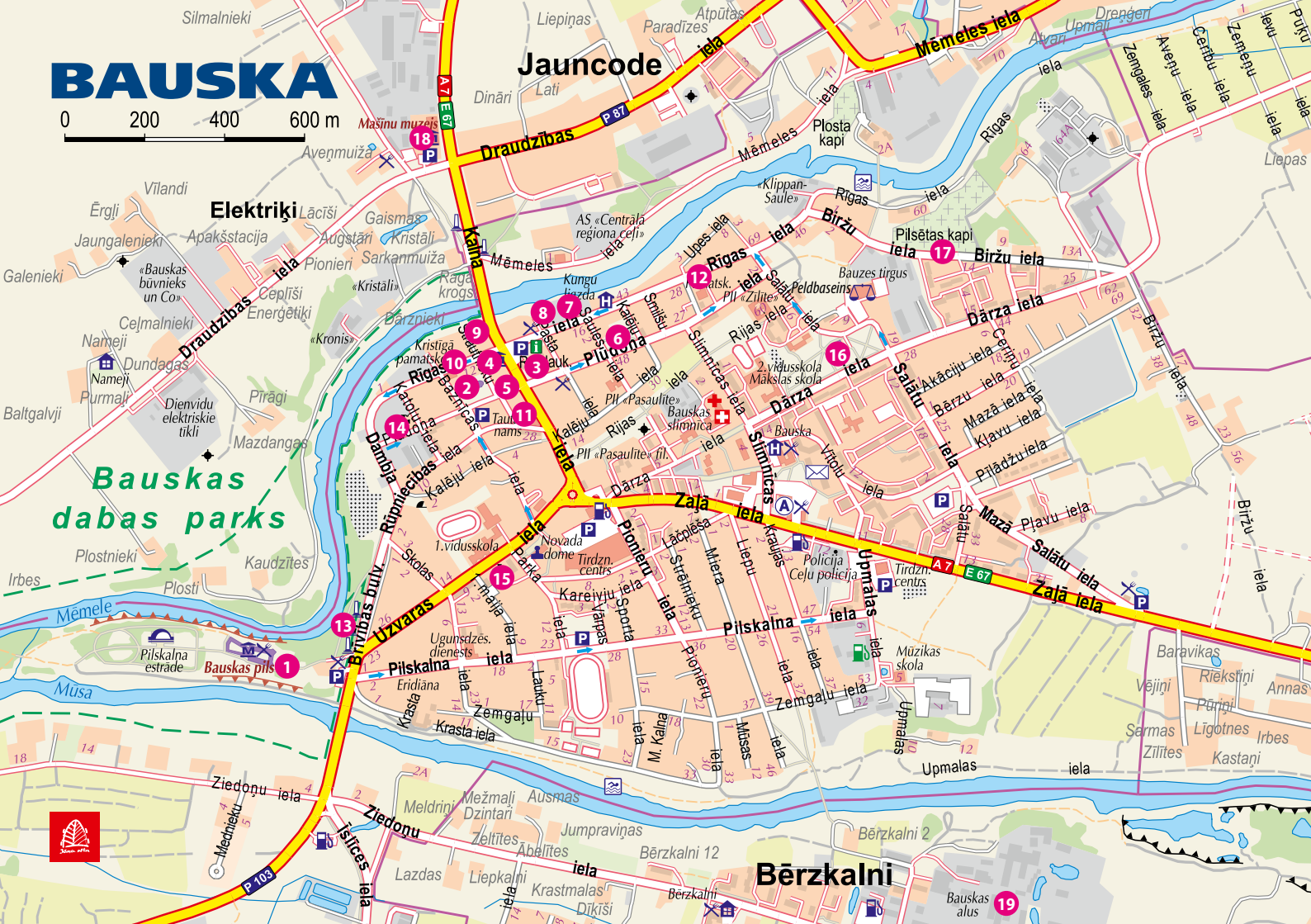
Bauskas vecpilsētas pagalmu svētki, Putras svētki, Zemgales dižtirgus notiek septembra otrajā sestdienā ar dažādām aktivitātēm vecpilsētas pagalmiņos, putras degustāciju, amatnieku un mājražotāju tirgu.

www.kultura.bauska.lv

BAUSKA

Bauskas dabas parks

Bauskas Tūrisma Informācijas Centrs

Rātslaukums 1, Bauska, LV-3901, Latvija

Tālr./fakss +371 63923797

Mob. +371 27746484

tic@bauska.lv, www.visit.bauska.lv

    @visitbauska

Izdevējs: Bauskas novada administrācija, 2018.

Teksts: Bauskas muzejs

Dizains: GR ART & PRINT

Karte: SIA "Karšu izdevniecība Jāņa sēta"

Foto: R.Ābelnieks, J. Katkevičs, Bauskas TIC, Bauskas muzeja arhīvs